

LAEMMLEIN, J.

De variolarum infantilium
exstirpatione . . . 1802.

YALE
MEDICAL LIBRARY

HISTORICAL
LIBRARY
The Harvey Cushing Fund

12
DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA
DE
VARIOLARUM INFANTILIUM
EXSTIRPATIONE
VARIOLARUM VACCINARUM INSITIONE
PERFICIENDA.]

QUAM
EX AUCTORITATE
GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS
IN ALMA ACADEMIA PATRIA

PRO
SUMMIS IN MEDICINA HONORIBUS
STATIM POST ACTUM DISPUTATORIUM CONSEQUENDIS
PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI SUBMITTIT

JOHANNES LAEMMLEIN,
PHIL. DR.

Ad Diem 3^m Julii 1802.

H. L. Q. C.

BASILEAE

APUD SAM. FLICK MDCCCIL

191
N2

VIRIS CELEBERRIMIS

DOMINO

DOCTORI CAROLO FRIDERICO HAGENBACH,

ANATOMIÆ ATQUE BOTANICES PROFESSORI MERITISSIMO, FACULTATIS

A. H. DECANO SPECTABILI ATQUE DIGNISSIMO, etc. etc.

DOMINO

JOHANNI JACOB STÜKELBERGER,

MEDICINÆ PRACTICÆ PROFESSORI EXCELLENTISSIMO, SPECTATISSIMO

DOMINO BRABEUTÆ, etc. etc.

PRAECEPTORIBUS ATQUE FAUTORIBUS

SUMMA OBSERVANTIA COLENDIS

SPECIMEN HOCCE

PIETATIS ERGO,

CUM VOTIS RITE SUSCEPTIS,

D. D. D.

AUCTOR.

I.

Succincta Variolarum Vaccinarum Descriptio.

---

§. 1. **I**nter plurima, quæ elapso nuper seculo decimo octavo, arti medicæ incrementa accesserunt, vix aliud inventum præclarius existit, quam variolarum vaccinarum detectio, seu summam utilitatem spectes, quæ ab illarum infusione in humanum genus redundat, quum mortales contra variolarum infectionem tueri perhibeantur, seu rapidum cursum consideres, quo utilissimum inventum, paucorum annorum intervallo, ad diffitos gentes per universum vix non orbem tradebatur 1).

---

1) Quamprimum Jenneri Disquisitio de Variolis Vaccinis anno 1797. in Anglia apparuit, omnium medicorum attentio in novum hoc inventum convertebatur.

Pearson præcipue et Woodwille, prior in opusculo an inquiry, concerning the history of the Cow-pox, principally with a view to supersede, etc. Lond. 1798. 8. cujus operis germanicam versionem Küttlinger curavit; alter autem in peculiari tractatu: Reports of a series of inoculations for the variolæ vaccinæ or Cow-pox; with remarks and observations, etc. Lond. 1799. 8. ins Deutsche übersetzt von Frieße, Breslau 1800. Jenneri experimenta repetere et commentariis illustrare cœperunt. Woodwille præcipue qui nosocomio sic dicto. Hospital of Small-pox and Inoculation præerat, frequentissima occasio contigit, ut solertius et accuratius in hanc rem inquireret.

Fama hujus inventi mox ad exteros translata, omnium primus in Gallia initio anni 1800. Rochefaucault-Liancourt variolarum vaccinarum infusionem tentavit; sequente mense

Etsi jamjam Suttoni 2) tempore haud ignotum erat, in quibusdam angliae provinciis antiquitus opinionem in plebe vagari, homines pustulosi ejusdem in vaccis observare soliti, inoculatione, à variolis in fantilibus postea intactos manere. Ab eo tempore nil ultra innotuit.

Illustri Jenner honos et grates debentur, qui omnium primus his vestigiis inhærens, sedula observatione et studio rem ulterius indagavit, et institutis, iisque plurimis experimentis, rem omnino se ita habere et variolarum vaccinarum certissimum esse contra Variolas naturales tutamen extra omne dubium posuit. Is enim anno 1797. peculiari tractatu 3)

Februario medici Parisienses peculiare hunc in finem infitionis, institutum, Londinensis ad exemplum, ex quodam medicorum delectu constituere, et celebrem etiam Genevenscm medicum Aubert Londinum mittere decreverunt, ut praxin novæ infitionis ibi perspiccret, et ea, quæ didicerat, ad societatem medicam Parisiensem referret. Eodem anno mense Junii ipse Woodwille Lutetiam Parisiorum venit, ibique praxim infitionis præsentibus medicis ostendit. Plurimum de Civibus suis Cl. Colon merebatur, qui in proprio filio infitionem peregit, atque jam ante Woodwillii adventum ruri tusculum suum novo huius infitionis instituto destinaverat. Mox inde Variolar. vaccinar. infitio per universam Galliam, Belgium, Hollandiam propagabatur. Ultra 130. celebres urbes in Gallia hanc praxim ambobus manibus amplectebantur. Genevæ introducta hac methodo grassante sævissima variolarum epidemia Celbr. Odier industria 800 proles immunes ab hac epidemia servati sunt.

In Germania medici Vindobonenses, primum vaccinarum variolarum inoculationem repetierunt. Summam laudem Clarissimi viri D. de Caro, de Carèno et Portenschlag promeriti sunt. Medici dein Hannoverani eodem zelo infitionem promovere enuabantur, inter quos præcipue Ballhorn et Strohmer eminent. Inde in totam Germaniam infitio propagata est. Fila materia vaccina imbuta Cl. de Caro Constantinopolim misit, ut proles Legati Angliæ Elgin inocularentur; atque optimo quidem cum effectu. Brevi inde, in adjacentem Asiam novæ infitionis praxis transibat.

In India quoque occidentali Angli vaccinationem peragebant. In urbe Gibraltar Marschall infitionem introduxit. Idem quoque in Italia, Hispania, Suecia, Dania pari felicitate contigit. Nuperrime demum, lanceolis ex ebore confectis et materia vaccina imbutis, à Cl. de Caro in Russiam transmissis, ibique variolar. vaccinar. infitio introducta est.

2. Sutton von der Inoculation der Blattern, quo haud aliquis in Europa pluribus hominibus variolas naturales inseruit.

3) Primam Variolar. vaccinar. mentionem Adam fecerat in libro: *Observations on morbid Poisons, Phagadæna and Cancer, etc.* Lond. 1795. ins Deutsche übersetzt von Ballhorn. Hannov. 1800. Jenneri autem opus comparuit 1798. Londini

novum hoc inventum orbi erudito communicavit, addita pustulosi morbi, qualis in vaccis oritur, descriptione.

Ita enim habet: „ Apparet primo in vaccarum uberibus pustularum irregularium species. Mox ubi erupere, colorem plerumque ex pallido cœruleum, vel potius quodammodo lividum ostendunt, et erysipelatosa inflammatione circumdantur. Hæ pustulæ, nisi apta remedia adhibeantur, in ulcera phagadænica, magnas molestias excitantia, degenerare solent. Tunc animal ægrotare et parum lactis fecernere. Pustulæ nunc aliquæ inflammatæ apparent in variis partibus, præsertim in manibus hominum mulgendo operatis, et non raro in carpo, ubi manus brachio jungitur, dein in suppurationem abeunt, et speciem parvi ab unctione illati ulceris referunt. Plerumque Phalanges et apices digitorum corripiuntur; at in quacunque parte pustulæ eminent, nunquam non si partis situs id admittat, superficiei inflammatio orbicularem figuram describit, cujus peripheria supra centrum eminentior et colore fere cœruleo est. Contagiosa materia continuo à systemate lymphatico absorbetur; tumores tunc apparent in utraque axilla, totum corpus afficitur, pulsus frequens, horror, lassitudo universalis, dolores lumborum dorisque, vomitus accedunt; capitis gravitate ægri conqueruntur, et per intervalla delirant. Hæc symptomata plus minusve gravia, plerumque unum, duos, tres, quatuorve dies durant; in manibus tandem ulcerosæ pustulæ remanent, quæ pro varia partium sensibilitate, valde molestæ esse solent, sæpius lente sanantur frequentius phagadenicæ evadunt et similimæ vaccinis fiunt; quod

---

sub titulo: An Inquiry into the causes and effects of the Variolæ Vaccinæ, à disease discovered in some, etc. by Edward Jenner. Lond. 98. 4. in linguam latinam versum à D. de Careno Ed. Jenneri Disquisitio de Causis et Effectibus Variolar. Vaccinar. etc. c. fig. colorat. Vindobonæ 1799. ins deutsche übersetzt: Ed. Jenner Untersuchung über die Ursachen und Wirkungen der Kuhpocken, etc. von D. G. F. Ballhorn. Hannover. 8.

tunc ut plurimum solet contingere, si partes hæ ab ægris, digitis materia hac conspurcatis, perfricentur. Nunquam in ægris, quotquot mihi videre licuit, imminutis et dissipatis symptomatibus febrilibus, pustulas in cute prodiisse, observavi, unico casu excepto, in quo paucae tantum pustulae in brachio, æque parvae, coloris vivido rubrae prorupere, quæ tamen brevi iterum, quin in suppurationem tenderent, disparuerunt, ita ut haud sciam, an aliquem eum symptomatibus præcedentibus nexum habuerint. Miasma infantilium variolarum in corpus resorptum similia fere symptomata solet producere. Singularis autem Veneni variolarum vaccinarum indoles ea est, quod homo ab his semel correptus, immunis postea à variolarum humanarum contagio persistat; nam seu corpora variolarum effluviis exponantur, vel ipsum etiam contagium variolosum in cute inferatur, nunquam inde variolosus morbus enascitur.

§. 2. *Origo Veneni variolarum vaccinarum.*

Variae auctorum conjecturae.

Priusquam Auctorum de origine hujus veneni sententias proferam, antiquissimum variolosi vaccarum morbi exemplum adducere mihi liceat. Sexto jam seculo, Marius Episcopus Laufannensis in Historia sui temporis Variolæ (unica enim tunc temporis exstitit) mentionem fecit, qua vaccæ præsertim corripiebantur, "Hoc anno (570, seu potius 571.) morbus validus cum profluvio Ventrìs et Variola, Italiam Galliamque valdè afflixit, et animalia per ea loca maxime interierunt." Celeber quoque historiæ Helveticæ auctor Müller (Geschichte der Schweiz T. j. p. 152.) locum citat, ex Warnerrido, de Glandulis in modum nucis, quas sequebatur februm æstus; et Anastasius, Bibliothecarius romanus, de Percussione scabierum loquitur, ut nemo posset mortuum suum internoscere, quod de varioloso morbo in-

telligendum esse putat, qui, quum primum homines invasit, uti lues syphilitica, quum vera medendi methodus medicos adhucdum lateret, vel ex aliis nobis ignotis causis, vehementius corpora affligebat. 1)

Nuperrimis denique temporibus Cl. Steinbeck ex literis publicis sub titulo: Allgemeine Unterhaltungen vom Jahr 1769, Göttingen bey Rosenbusch im 39. Stück, pag. 305 bis 312. demonstravit, in terris Hannoveranis tunc temporis vaccinas jam existisse, ibique et jam locum ex Livio citat. 2)

Quomodo autem morbus hic vaccarum ægritudo esse inceperit, Cel. Jenner, 3) novam plane sententiam proponit, eumque in ulcere equorum ungulas occupante natum, et inde ad vaccas tractum fuisse existumat.

Sequentibus autem argumentis Jennerus sententiam suam confirmare tenditur.

1. Quidem variolarum vaccinarum originem inde derivandam esse existimat, quod observatione constat, variolas vaccinas in lactariis apparentes, (nisi forte à Vacca aut ancilla infecta inferantur,) morbo quem ibi descripsit, equino, in prædia invectum fuisse per feryos mulctui simul et equorum curæ adhibitis.

2. Quod sit vulgaris in hac vaccarum gregibus regione refertissima morbus, cujus principia ab equis trahi eorum, qui ægra animalia tractant, testimonio confirmatur.

3. Quod morbus hic in Irlandia et Scotia plane incognitus sit, ubi nulli in lactariis servi adhibentur.

1) Wieland Deutscher Mercur 1801. 4 Stk. S. 320.

2) Salzburg. medic. - chirurg. Zeitung, v. 1802. No. 24. p. 473.

3) Disquisitione citata. P. 2. p. 51.

4. Quod observatum fuerit, materiam morbificam in equis generatam casu subinde morbum hominibus intulisse variolis vaccinis adeo similem, ut utrasque pustulas à se invicem dignoscere, admodum difficile fuerit.

5. Quot experimentis constare videatur, quosdam hoc modo ac equis infectos à variolis immunes perstitisse.

6. Arguitur idem ex progressu et alterno habitu pustulæ in brachio pueri materia ex manu viri ab equo infecti desumta enatæ et ex similitudine morbi cum variolis vaccinis, consequentibus universalis agritudinis symptomatibus,

At Woodwille 1) aliique in Anglia et Italia medici hæc argumenta aliis iisque gravibus refellere conati sunt, quæ huc potissimum redeunt, nulla arte materia ex equorum ulceribus desumta, vaccarumque uberibus insita, variolas vaccinas produci potuisse; variolas porro vaccinas etiam in iis regionibus observatione novissima detectas fuisse, ubi vaccarum mulctui nulli servi equorum curæ inservientes adhiberi solent.

Interim hisce argumentis se plane haud victum esse putabat Jennerus, eamque sententiam nunc quoque defendit; neque uti videtur absque similitudine. Nam nuper Cl. Coleman experimentum, quo materia ex equorum ulcere desumta, vaccarumque uberibus insita, variolas vaccinas producere voluerat, optata cum eventu instituit. (2)

Alii autem medici, angli præcipue, variolas vaccinas ex quadam vario-
larum infantilium degeneratione enatas esse existimant. Quæ autem harum sententiarum vero proprius accedat, à repetitis medicorum veterinariorum experimentis merito expectamus, præsertim, quum de ipso ulceris nomine adhuc lis inter medicos sit.

1) Woodwille Beschreibung einer Reihe von Kuhpockenimpfungen, a. d. Engl. von Frieße. Breslau 1800. 8.

2) Bibliothèque Britannique 1801. p. 128.

§. 3. *De Insitione Variolarum vaccinarum inoculationi variolarum infantilium præferenda.*

Præmissa brevi vaccinarum descriptione, variisque de origine illarum sententiis, rationes oportet adducere, quæ insitionis variolarum vaccinarum præstantiam demonstrant. Triplici id potissimum argumento absolvitur 1).

1. Variolæ vaccinæ morbi lævissimi speciem præ se ferunt.
2. Variolæ vaccinæ haud morbum contagiosum constituunt.
3. Variolæ vaccinæ nunquam eruptione universali stipatæ sunt.

Quod primum emolumentum attinet, id unanimi medicorum parentumque suffragio ubique terrarum confirmatur. Adeo enim levis ægritudo est, ut vix morbi nomen mereatur, et ob hanc ipsam levitatem dubium subinde apud plebem nascitur, an variolæ vaccinæ infantes suos in posterum contra variolarum morbum tueri queant.

Longæ majus autem variolarum vaccinarum emolumentum inde petendum est, quod non, uti infantiles variolæ, contagio homines afficiant. Non igitur opus est, ut mater nondum variolis defuncta, ab infanti varioloso morbo nunc laborante ob contagii metum discedat; impune infantes hucusque à varioloso morbo liberi inter vaccinos degere, et pluribus lusu indulgere licet; neque infantes, quos vaccinare animus est, extra suos mittere oportet, quum sanos nullo modo, nisi immediato contactu inficiant; pauperrimæ quoque plebis absque ullis sumptibus prolibus variolas vaccinas inferere licet, cum vaccinandi causa infantes neque in nosocomium mittere, aut in hortis magnis sumptibus pro hoc negotio conducendis, sustentare debeant, cum medici in propriis pauperum domibus vaccinare infantes possunt. Atque ob eam potissimum causam maximum hominum numerum vaccinationis beneficio participem reddere et ruri præsertim epidemias vario-

---

1) Cl. de Caro in *Classico de Variolis vaccinis opere: Observations et Expériences sur la Vaccination*, dernière édition. Vienne 1802. hæc optime exposuit.

lofas prævertere licet, cum ruricolæ absque omni specioso argumentorum apparatu, quo urbium incolæ utuntur, huic insitioni proles suas submittant. Accedit, quod neque ætas, neque anni tempus, neque dentitio, neque aliæ ægritudines vaccinationem impediant.

Cl. Jenner, Ed. Jenneri nepos infanti 20 horarum, medici Genevenses plurimis infantibus, paucis post nativitatem diebus, Cl. Portenschlag infanti 15to dierum variolas vaccinas inferuerunt.

In adultis quoque et in vegeta ætate constitutis viris optimo cum effectu hanc insitionem, imo etiam in senibus, institutam fuisse legimus. Neque in eligenda anni tempestate nos nimium sollicitos esse oportet. Plurima, quas habemus vaccinationum historiæ, hyeme, eoque etiam rigidissimo institutas fuisse notum est. Cl. Woodwille, non obtante frigoris hyberni inclementia anno 1798. Londini, in nosocomio prima insitionis experimenta instituit. Idem Cl. de Caro anno 1800 in oppido Brunn am Gebürg, haud procul à Vienna dissito, mense Novem- et Decembri præstitit.

Neque dentitionis molimina aut symptomata nos terreant. Plurimos infantes dentitionis periodo, absque ullis inde natis incommodis Cl. de Caro vaccinavit.

Tertium tandem, idque summum insitionis vaccinarum variolarum emolumentum in eruptionis universalis absentia consistit. Quantum inde utilitatis in sexum amabilem redundat, quum variolarum vaccinarum insitio, securius adhuc, quam infantilium inoculatio, corporis, faciei præsertim pulchritudini conservandæ inserviat. Non raro circumstantiæ incidunt, ubi vel infantilium etiam variolarum insitio, ob universalem eruptionem, febremque cum illa conjunctam, tuto in usum vocare non licet, e. g. durante graviditate etc.

Jenner nepos fæminæ in ultima graviditatis septimana, Cl. autem de Caro nutrici tertia post partum hebdomade, variolas vaccinas infe-

ruit. Monet hinc Cl. de Caro parentes, ut vaccinationem instituere sinant, priusquam funesta epidemia variolosa ingruat, metus enim est, ut utriusque dein morbi complicatio incedat.

Paucis hic de illa universali eruptione, quam Cl. Woodwille in nosocomio Londinensi observavit, mentio facienda est. Hanc eruptionem non à variolis vaccinis, sed à variolarum infantilium cum vaccinis connubio ortam fuisse, Cl. de Caro extra omne dubium posuit.

II.

Variolarum Vaccinarum insitio.

§. 4. *Descriptio Vaccinæ durante ejus decursu.*

Exactissimam vaccinæ descriptionem Cl. de Caro nobis exhibet.

Appropinquante tertia aut quarta die, serius tardiusve rubedo insitionis locum occupat, quinta circiter die in vesiculam quæ ad duodecimam usque diem increscit, sese elevans. Plana est hæc vesicula, albiperlarum coloris, et in medio illius punctum cavum insitionis vulnuscule respondens conspicitur. Versus nonam aut decimam diem (subinde etiam citius) febricula observatur. Pustula tunc areola valde magna circumdatur, quæ ad perfectam usque crustæ formationem perdurat. Areola eadem fere semper ratione imminuitur, ac crustam increscere conspiciamus. Crusta hæc admodum nigra, valde dura et rotunda deprehenditur, cutique fortiter, tribus subinde quatuorve septimanis adhæret, decedit deinceps, et foveolam minorem majoremve relinquit. Materia in vesicula contenta limpiditatem suam ad desiccationem usque conservat. Febris, cujus mentio facta est, subinde vix percipitur; pulsu frequentiori, modico et manuum calore, lassitudine et inquieto noctis tempore sese manifestans. Glandulæ subaxillares quandoque intumescunt; interim hoc symptoma magis insolens Viennæ,

quam in Anglia esse solet. Universim lævisimi morbi species est, ut neque ante insitionem, neque sub insitionis decursu, neque finitis insitionis periodis, ullo remedio opus sit. Textura autem pustulæ vaccinae haud quam vesicæ similis est. Pustula enim ex innumeris vesiculis, unica pelticula inclusis constat, quam structuram nudis etiam oculis conspiciere licet. Ex incisapustula tantum guttula feri limpidi exstillat, neque si eam data quavis opera comprimas, omnisevacuatur, quomodo in vesica à cantharidibus excitata, observamus, tot enim incisionibus, quot cellulæ adsunt, opus est. Hinc patet, quare haud facile sit, materiam vaccinam sufficienti copia comparare, ut in diffitas regiones transmitti possit.

§. 5. *Optima Variolas vaccinas inserendi methodus.*

Inter omnes, quas medici excogitarunt, seu veteris, variolarum infantilium, seu novæ, vaccinarum scilicet, methodos, illa omnibus præferri meretur, quæ simplicitate et facili operationis modo plurimum se commendat. Hæc autem optimorum nunc medicorum consensu illa censenda est, qua consueto in variolarum infantilium inoculatione loco, incruenta incisione sublata epidermide, in utroque brachio lanceolæ cuspidē venenum variolarum vaccinarum corpori immittimus. Quum ob variam epidermidis in variis hominum corporibus texturam et exiguam sæpe materiæ variolosæ copiam nullus ab insitione effectus sequatur, certioris eventus causa etiam in femore tertia incisio fieri poterit. Cavendum tamen est, ne in eodem artu, brachio e. g. incisionis plurima nonnullorum more nimium sibi contigua sint; erysipelatosa enim ne accedens et late se diffundens inflammatio phagadænicis forte et pertinacibus ulceribus ansam præbeat. Vulnusculum primis diebus sola bracteorum lamella, emplastro adhæsivo, ut simplici deligatione adversus aeris accessum muniatur.

§. 6. *Variolæ Vaccinae spuria.*

Multorum, non solummodo artis medicæ imperitorum, sed medicorum

etiam animis error infidet, duplex esse, uti variolarum infantilium ita vaccinarum quoque genus, Veras nempe Spuriasque Vaccinas, quo argumento adversarii præcipue novæ insitionis multum sibi placuere. At unicum duntaxat existit variolarum vaccinarum genus, certis et immutabilibus characteribus jam supra descriptis, insignitum.

Jd tantum sub nomine Variolarum vaccinarum spuriarum Jennerus indigitare voluit in vaccis nimirum non minus, quam in hominibus pustulas quandoque occurrere, quæ evolutionis modo, forma, colore, decursu à variolis vaccinis plurimum abludunt, neque adversus variolas homines tuentur.

De Vaccis enim Jennerus 1) jam in primo opere sequentia monuit. Oportet autem hic animadvertere, pustulas non raro sponte in vaccarum uberibus oriri aliquantum dissimiles, quamvis nonnunquam, quod rarius contingere solet, famuli mulgendo lacti inservientes, pustulis in manibus inde exortis, imo et nonnullis incommodis à resorptione materiæ moleste afficiantur. At hæ pustulæ longe mitioris indolis sunt, quam quæ à contagio variolarum vaccinarum, de quibus hic sermo est, oriuntur.

Istæ pustulæ non sunt in hoc morbo coerulei aut lividi coloris, neque erysipelate stipantur, neque ad phagadænicam naturam tendunt, sed crusta solent finire, quin alia symptomata morbosæ in vaccarum corporibus inde nascantur. Morbus hic variis quidem anni temporibus observatur, præcipue tamen ineunte vere, quum vaccæ ab hiberno pastu ad graminis recentis usum transeunt, vel etiam si proprios vitulos lactarent. Sed nullum omnino cum morbo, de quo hic agitur, similitudinem habent, neque corpus humanum ullo modo afficere valent. Summopere igitur cavendum est, ne apparentibus his pustulis hominibus immunitatem à variolis promittamus.

Cl. Hellwag quoque in Holfatia varias pustularum species observavit, illis longe dissimiles, quas veras variolas vaccinas appellant. (2.)

1) L. c. p. 8.

2) Eyerels Annalen der Kuhpockenimpfung, Erstes Heft 1802.

In altero postmodum opere Jennerus sequentes variolarum vaccinarum spuriarum fontes enumerat 1).

1. Nascuntur à pustulis in uberibus vaccarum apparentibus, nullo tamen specifico veneno imbutis.

2. Ex materia (etsi in initio specificum venenum continebat) aut putrefactione, aut alio sensus nostros fugiente ratione dissoluta et decomposita.

3. Ex materia ex ulcere antiquo desumpta, etsi hoc ulcus à veris variolis vaccinis originem traxerit.

4. Ex materie in cute humana à contactu peculiaris materiæ morbificæ in equo nata.

§. 7. *Corrollaria Practica.*

Ex iis, quæ hucusque de variolarum vaccinarum indole, et optima, illas hominibus inserendi methodo tradidimus, facile patet, tumultuarium et præposterum agendi modum in re humano generi utilissima, multis, iisque gravibus erroribus ansam posse præbere, ut itaque summopere cavere oportet, ne præcipitanter in novo insitionis negotio versemur, et pulcherrima spe excidisse aliquando doleamus.

Summo itaque jure Cl. Hecker (2) medicos admonuit, ut maxima attentione omnis generis fallacias prævertere studiant.

Sequentibus autem cautelis optatus novæ insitionis eventus potissimum nititur.

1. *Non nisi vir artis medicæ peritus variolarum vaccinarum insitionem peragat.*

Quis enim, nisi medicus, optimam variolarum vaccinarum materiem

1) L. c. P. 2. p. 44.

2) Hecker, die Pocken sind ausgerottet. 1802. p. 223.

eligere, quis constantem variolarum vaccinarum decursum melius observare et veras à spuriis aptius dignoscere queat, quam exercitatus in arte medicus! Male humano generi consulunt, qui fœminis totum infitionis negotium committi fuadent. Sileat mulier in ecclesia, et recte Sydenhamus jamjam monuit, ut mulieres de refocillandis potius ex alimentorum apparatu convalescentibus sollicitæ sint, quam ipsæ de morbi eorum natura et optima illis medendi methodo judicium ferant.

Neque sacerdotes huic negotio sese immisceant, sed medicorum duntaxat argumenta populo dilucidare, illumque, ut novo variolarum infantilium antidoto in prolium suorum salutem utantur, persuadere studeant. In lethali illa variolarum epidemia, quæ duos ante annos in Sabaudia sæviebat, infantes quoque, quibus variolæ vaccinae fuerunt infusæ, à variolis nihilominus infantilibus correptos fuisse, vulgo dicebatur; at re à Collegio medico et magistratu accuratius examinato, causa erroris innotuit; rei ignarus enim Chirurgus materiam ex variolis spuriiis desumptam ad inferendas variolas vaccinas delegerat 1).

Id insuper metuendum est, ne homines lucri cupidissimi, venia inferendi cuique data, multifaria fraude incautam et credulam plebem fallant 2).

2. *Optima et eosdem semper effectus variolæ vaccinae produciens materia ad inoculationem seligatur.*

Ob neglectam hanc cautelam multæ, uti experientia docuit, vel inter ipsos medicos inoculatores controversiæ exortæ sunt.

Hinc sequentia animadvertenda :

1) Cl. Odier in relatione de ultima variolarum epidemia.

2) In Gallia homines lucri causa, materiam pseudovaccinam venditabant; at brevi fraus medicorum et magistratus cura detecta est. Mémoire de l'introduction et des progrès de la Vaccine en France. Par Colon. Paris 1801.

- a) Si forte ab ipsa vacca materiam defumere liceat, in id medicos summopere attentos esse oportet, ut materia ex veris, cœrulescens coloris pustulis vaccarum ubera obsidentibus, eaque tenuis adhuc et lymphaticæ indolis adhibeatur. Si autem materiam ut nunc plerumque fieri solet ex homine defumimus, cui variola vaccina fuerit infusa, tunc.
- b) Materiam pustula suppetit omnibus characteribus veræ variolæ vaccinæ insignita, et in homine insitione propagata, quem antea variolis infantilibus nunquam correptum fuisse, certe constat.
- c) Ex tali tantum pustula, non autem ex aliis pustulis, in aliis forte corporis humani locis apparentibus materia insitioni destinata fumatur.
- d) Pustula nondum aperta, humore tenui, aquoso, pellucido turgescens, illi non absimili, quem in vesica à cantharidibus cuti applicatis excitata conspiciamus. Solet id a sexta ad octavam usque diem contingere; quo tempore elapso materia turbida crassiorque reddita, haud amplius fidum variolarum infantilium antidoton censenda est.
- e) Optima variolas vaccinas inferendi methodus in eo consistit, ut materiem recentem, pellucidam mox ex aperta et turgidula vesicula ope acus filo imbuta vel lanceolæ cuspide alterius hominis cuti inferamus. Et si uti superius dictum est, materia hæc longiori etiam tempore (haud tamen ultra trium quatuorve mensium spatium) in feriorem usum asservari queat.
- f) Nimio caloris non minus, quam frigoris gradu, venenum variolarum vaccinarum iners redditur; neque homines contra variolas infantiles tuetur.

3. *Ea variolas vaccinas inferendi methodus præferri meretur, qua pustula inmutata et naturali sua forma incedunt, et facillime contemplantis medici sensibus patent.*

Methodus illa, qua infectio ope parvi vesicatorii peragitur omnium minime in usum trahenda est, quum vera variolæ vaccinae figura ab artificiali hoc ulcere plurimum immutetur, nec essentialia hujus pustulæ signa rite observare licet.

4. *Singulas mutationes, quas vulnusculum infectionis varia morbi periodo subit, illius incrementum, magnitudo, figura, ambitus, materia contenta, duratio et sanatio accuratissime observare oportet.*

Hiscæ enim solummodo de vera aut spuria Variolarum Vaccinarum indole, illiusque securo contra variolas infantiles tutamine judicium ferre possumus.

5. *Homines, quibus Variolæ Vaccinae insitæ fuere, studio contagio variolarum infantilium exponantur.*

Inde enim experientia plane convincimur, nullam amplius veneni variolosi infantilis in corpus humanum potestatem esse. Legimus exempla plurima infantum, qui absoluta variolarum vaccinarum inoculatione, in eodem cum aliis pueris, variolis infantilibus laborantibus lecto decubuisse, totaque die inter illos commoratos, et nihilominus à varioloso morbo immunes mansisse.

In Anglia Jenner, Woodwille, Pearson multique alii celebres medici ultra mille infantibus vaccinatis vario ab infectione elapso tempore variolas infantiles inocularunt, nullis postea ab hoc contagio variolis comparentibus. Atqui nemo jam in Anglia (nisi in nosocomio ino-

culationis, ubi hæc experimenta studio repetuntur) de inferendo vacci-
natis varioloso contagio cogitat. Lutetiæ Parisiorum quinto à vaccinatione
mense variolarum infantilium insitio peragebatur, nullo itidem cum effectu.
Vindobonæ anno præterito Cl. Portenschlag præsentibus quam plu-
rimis medicis viginti infantes vaccinos coram monstravit, quibus conta-
gium variolosum absque ullo effectu insitum fuerat. Illustrissimus quo-
que Consiliarius atque Professor Clinices Viennensis Frank jussu regi-
minis publice in schola clinica idem in 16 vaccinis experimentum, simi-
lique cum effectu repetiit 1). Haud itaque perspicio, quo argumento
illustre nuper Collegium medicum in relatione data asserere potuisse:

Variolas vaccinas morbum equidem esse levissimum,
et contra variolas infantiles hominem tueri, illam ta-
men immunitatem non ultra trium mensium spatium
extendi.

Optime monuit Cl. Sacco, experimenta ejusmodi in vaccinis (in
orphanotrophiis præsertim) variis à vaccinatione elapsis temporibus repe-
ti et insitionis effectus accuratissime adnotari debere.

III.

De Optima Variolarum Vaccinarum insitionem propagandi methodo.

Quum nullum amplius dubium superfit, variolarum vaccinarum in-
sitionem tutissimum esse adversus variolas infantiles præsidium, omnem
operam præsertim impendere oportet, ut novum hoc inventum non so-
lum juxta hominum arbitrium paucis tantum hinc inde familiis salutem

1) Medic. Chir. Salzburg. Zeitung 1802. No. 8. p. 159. No. 15. p. 277.

afferret; sed omnibus potius viribus enitendum est, ut quam latissime et celerrime hoc præservantis medicinæ inventum propagetur. Quamprimum immortalis memoriæ vir Jennerus experimenta in re tam gravi instituta divulgaverat, mox plurimi, iique celeberrimi medici in variis Europæ regionibus, variolarum vaccinarum insitionem unitis viribus promoveri studebant.

Hunc in finem Londini, Lutetiæ Parisiorum, et in aliis quoque aliarum regionum provinciis medici et philantropi societatem inierunt, ut vel pauperrimi hoc adversus tam gravem morbum præsidii genere frui possint. Ipsi insuper medici hanc variolarum vaccinarum insitionem gratis populo offerebant, ut itaque adversariorum calumnia, qui medicos novo huic insitionis genere faventes sacræ auri famis accusarunt, in ipsos caluminæ autores feriat.

Simplicissimam viam, ut mihi equidem videtur, Celebr. Sacco medicus mediolanensis ingressus est, qui Reipublicæ Cisalpinæ cogitata sua de promovenda variolarum vaccinarum insitione proposuit, et quoque ubique, mutatis quibusdam pro locorum et circumstantiarum diversitate, articulis, facilem adplicationem admittunt.

1. In qualibet fere celebriori regionis alicujus urbe, aut orphanotrophium, aut aliud piarum causarum institutum habetur, quorum curæ medicus vel chirurgus præest, et solario gaudet.

2. Omnes in ejusmodi institutis homines, seu infantes, seu adulti, à medicis constitutis, variolarum vaccinarum insitioni submittantur.

3. In eum finem nomina inoculatorum peculiari libro inscribantur, additis omnibus insitionis circumstantiis.

4. Insitio publice omni septimana statuta die et hora peragatur et medici quoque et Chirurgi, ut huic operationi velint assistere invitandi sunt.

5. Popularis de hac re instructio typis mandanda gratis in provin-

ciis distribuenda, simulque monendum est, unde medici, variolarum vaccinarum materia destituti, illam adquirere possunt.

6. Variis temporis intervallis repetita cum variolarum infantilium inoculatione experimenta capiantur.

7. Omnium insitionum peractarum historia literis consignetur, singulis annis typis divulgenda.

Atque hoc modo deletis sensim de pago in pagum, de urbe in urbem, variolarum infantilium fontibus, et infantibus jam paucis à vitæ exordio diebus variolarum vaccinarum insitioni expositis, omnem tandem variolarum morbum ex hominum societate deleri, certissima spes affulget.

T A N T U M.

8/654-4

Manus. 1623

1844

Member : A B A A

F. THOMAS HELLER

Rare Books

83 Jane Street
New York 14, N.Y.

Cables: Tomeheller Newyork
Telephone: Chelsea 3-0055

July, 1956

THIS OFFICE WILL BE CLOSED FROM AUGUST 1
TO SEPTEMBER 15. KINDLY SEND YOUR ORDERS
AS SOON AS POSSIBLE

I just purchased and can quote, subject to prior sale:

LAENGLEIN (Johannes). Dissertatio Inauguralis Medica de Variolarum Infantili
Extirpatione Variolarum Vaccinarum Insitione Perficienda.

Basel, Flick, 1802. 4to. Unbound. 1 leaf, 18 pp. Fine, unopened copy.

\$12.00

Early inaugural dissertation on Vaccination coming out in favor of compulsory
vaccination of inmates of orphanages, etc.

Yale

Accession no.

18449

Author

Laemmlein, J.

De variolarum

infantilium ex-

Call no. stirpatione ...

1802.

Inoculation
Vaccination

